

CURS ACADÈMIC: 2006-2007

Llicenciatura: Documentació

Curs: Segon

Codi:	27259
Assignatura:	Preservació i Conservació de Suports Documentals
Tipus d'assignatura:	OP
Número de crèdits:	4.5 (3 + 1.5)
Professor responsable:	Llorenç Arguimbau / Àlex López
Llengua en que s'imparteix la docència:	Català
Quadrimestre:	2 on

OBJECTIUS

- Conèixer els diferents tipus de suports documentals existents.
- Conèixer les problemàtiques de conservació que presenten cadascun d'ells així com els possibles factors de risc.
- Analitzar les formes de preservar la informació.
- Conèixer diferents polítiques de conservació.

TEMARI

Bloc A: Presentació

1. Introducció

Què és preservar i conservar? Objectius de la conservació i la preservació. Millor preservar que restaurar.

2. Factors externs de degradació de documents

Factors físics. Factors químics. Factors biològics. Aparells de mesura i monitorització.

3. Infraestructures adients per a preservar. Gestió d'emergències.

Edificis: condicions generals. Mesures per a evitar desastres, robatoris, etc. Actitud a prendre davant d'emergències concretes: foc i aigua. Condicions d'emmagatzematge.

Bloc B: Preservació de suports documentals

4. Història dels suports

Origen i evolució. Situació actual i perspectives de futur.

5. Problemàtiques, factors de risc i recomanacions generals

Support paper. Suports fotogràfics. Suports audiovisuals. Suports òptics.

Bloc C: Preservació de la informació

6. Microfilmació i reprografia

Què és la microfilmació? Avantatges i inconvenients.

7. Preservació digital versus digitalització

En què consisteix la digitalització? Avantatges i inconvenients.

8. Projectes de digitalització

Antecedents i estratègies. Dipòsit Legal de la informació digital. PADICAT

9. Polítiques de conservació

Diferents polítiques de conservació a Catalunya, Estat Espanyol, Europa i Estats Units.

BIBLIOGRAFIA

ADCOCK, EDWARD P.(ed.). *IFLA Principles for the Care and Handling of Library Material* [en línia]. <<http://www.ifla.org/VI/4/news/pchlm.pdf>>. [Consulta: 08/06/2006].

BELLO, CARMEN; BORRELL, ÀNGELS. "Conservació preventiva dels fons bibliogràfics: control i avaluació de l'estat del fons". *Item: revista de biblioteconomia i documentació*. Any 2003, Núm. 35, p. 73-98.

BELLO, CARMEN; BORRELL, ÀNGELS. *El patrimonio bibliográfico y documental: claves para su conservación preventiva*. Gijón: Trea, 2001.

BELLVESER, ENRIC (ed.). *Manual de documentació audiovisual en ràdio i televisió*. València: Universitat de València, 1999.

BEREJO, ANTONIO; FUENTES, JUAN JOSÉ. "Los soportes fílmicos, magnéticos y ópticos desde la perspectiva de la conservación de materiales" [en línia]. *Anales de Documentación*, Any 2001, Núm. 4, p. 7-37. <<http://www.um.es/fccd/anales/ad04/ad0400.html>>. [Consulta: 08/06/2006].

Biblioteques digitals i dipòsits nacionals de recursos digitals: seminari organitzat per l'Escola Universitària de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona, 12-13 de març de 1999. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona, 2000.

BÖRJE, JUSTRELL; ROPER, MICHAEL; WHITE, HERBERT J. "Pautes per a la preservació de microformes" [en línia]. *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*. Any 2000, Núm. 4. <<http://www.ub.es/biblio/bid/04elvira.htm>>. [Consulta: 08/06/2006].

COLLINGS, T.J. "El cuidado de archivos fotográficos" [en línia]. *Conservaplan*. Any 1995, Núm. 6. <<http://www.bnv.bib.ve/conser6.pdf>>. [Consulta: 08/06/2006].

DAHL, SVEND. *Historia del libro*. Madrid: Alianza, 1982.

DALTON, STEVE. *Microfilm and microfiche* [en línia]. <<http://www.nedcc.org/plam3/tleaf51.htm>>. [Consulta: 08/06/2006].

FEATHER, JOHN. *Preservació i conservació: un problema professional per als noranta; polítiques de preservació: la dimensió nacional i el context internacional*. Barcelona: Escola Universitària J. Rubió i Balaguer de Biblioteconomia i Documentació, 1990.

HÍPOLA, P.; VARGAS-QUESADA, B.; SENSO, J.A. "Bibliotecas digitales: situación actual y problemas". *El profesional de la información*. Any 2000, núm. 9, vol. 4, p. 4-13.

KEEFER, ALICE. *Preservació de recursos d'informació digital*. [Barcelona]: Universitat Oberta de Catalunya, 2000.

KITCHING, CHRISTOPHER. "Noves normes nacionals i internacionals per a edificis destinats a contenir arxius: l'experiència britànica". *Lligall: revista catalana d'arxivística*. Any 2003, Núm. 20, p. 13-26.

MARTÍNEZ DE SOUSA, JOSÉ. *Pequeña historia del libro*. 3ª ed. rev. Ampl. Gijón: Trea, 1999.

NEWHALL, BEAUMONT. *Historia de la fotografía: desde sus orígenes hasta nuestros días*. Barcelona: Gustavo Gili, 1983.

ODGEN, SHERELYN (ed.) *El manual de preservación de bibliotecas y archivos del Northeast Document Conservation Center* [en línia]. <<http://www.nedcc.org/spplam/sptitle.htm>>. [Consulta: 08/06/2006].

ORTEU, SANTI. "Solucions arquitectòniques per al disseny d'arxius". *Lligall: revista catalana d'arxivística*. Any 2003, Núm. 20, p. 27-58

El Papel: su historia, su fabricación, su uso. Barcelona: Escuela Gráfica Salesiana, [197-?].

RIEGO, BERNARDO. *Manual para el uso de archivos fotográficos fuentes para la investigación y pautas de conservación de fondos documentales fotográficos*. Santander: Aula de Fotografía de la Universidad de Cantabria: [Madrid]: Ministerio de Educación y Cultura. Dirección General del Libro, Archivos y Bibliotecas, 1997.

SÁNCHEZ HERNÁNDEZ, ARSENIO. *Políticas de conservación en bibliotecas*. Madrid: Arco/Libros, 1999.

SÁNCHEZ HERNÁNDEZ, ARSENIO. "Las primeras 48 horas después de un desastre". *Lligall: revista catalana d'arxivística*. Any 2003, Núm. 20, p. 127-140.

SITTS, MAXIN K. (ed.). *Handbook for digital Projects: A management Tool for Preservation and Access* [en línia]. Andover, Massachusetts: Northeast Document Conservation Center, 2000. <<http://www.nedcc.org/digital/dighome.htm>>. [Consulta: 08/06/2006].

SMITH, ABBY. *Why Digitize?* [en línia]. Washington, D.C.: Council on Library and Information Resources, 1999. <<http://www.clir.org/pubs/abstract/pub80.html>>. [Consulta: 08/06/2006].

TÉRMENS, MIQUEL. "Formats per a la digitalització de documents". *Item: revista de biblioteconomia i documentació*. Any 1998, Núm. 22, p.16-45.

TORRAS, MARGARITA. "Mil años de historia del papel". Dirigit pel Dr. Karl Von Meyenn. Treball de recerca presentat a la Facultat de Ciències, 1990.

TORRENT, JOAN. *Química fotogràfica*. Barcelona: Edicions UPC, 1999.

VAN BOGART, JOHN W.C. *Magnetic Type Storage and Handling: a guide for Libraries and Archives* [en línia]. [S.l.]: The Commission on Preservation and Access, 1995.
<<http://www.clir.org/pubs/reports/pub54/index.html>>. [Consulta: 08/06/2006].

METODOLOGIA DOCENT

S'alternen classes de tipus teòric i de tipus pràctic, amb algunes visites a centres.

SISTEMA D'AVUACIÓ

L'avaluació d'aquesta assignatura consta d'un treball pràctic (en dos apartats) que compta el 60% de la nota final. Per la resta de la qualificació (40%) es seguirà un sistema d'avaluació continuada en base a les evidències d'aprenentatge recopilades al llarg del curs (treballs, resums, fòrums, lectures i comentaris, pràctiques fetes a classe, etc.) La presència serà obligada a un mínim del 75% de les classes presencials.

OBSERVACIONS

Aula dotada d'ordinador i projector.

Dra. Anna M. Torrent
Coordinadora Unitat Filologia Catalana

Bellaterra (Cerdanyola del Vallés), 27 de juny de 2006